Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmine

Isikut tõendavate dokumentide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna ”väljaandmist” sõnadega ”ja e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmist”;

2) paragrahvi 3 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna ”on” sõnadega ”käesoleva seaduse alusel väljaantud ning”;

3) paragrahvi 4^1 täiendatakse pärast sõna ”läbivaatamise” sõnadega ”või muu käesolevas seaduses sätestatud menetluse”;

4) seaduse 3. peatüki pealkirja täiendatakse pärast sõnu ”**SERTIFIKAADI KEHTETUKS TUNNISTAMINE**” sõnadega ”**JA E-RESIDENDI E-IDENTIMISVAHENDI KASUTAMISE ÕIGUSE ANDMINE**”;

5) paragrahvi 9 lõike 3 punktis 11 asendatakse sõnad ”välislepingu, seaduse või selle alusel antud muu õigustloova aktiga” sõnadega ”välislepingu või seadusega”;

6) paragrahvi 9^2 lõikes 5 asendatakse sõnad ”dokumendi väljaandmise menetluse käigus” sõnadega ”käesolevas seaduses sätestatud menetluses”;

7) paragrahvi 9^2 lõige 7^1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(7^1) Haldusorgan võib kasutada dokumendi taotluses või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotluses (edaspidi koos *taotlus*) esitatud kontaktandmeid, et saata isikule käesolevas seaduses sätestatud menetluse või selles väljaantud dokumendi või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse kohta teade.”;

8) paragrahvi 9^2 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(8) Haldusorgan võib edastada käesoleva seaduse § 15^2 lõikes 3 nimetatud andmeid kolmandale isikule, et selgitada välja ja kontrollida käesolevas seaduses sätestatud menetluses tähtsust omavaid asjaolusid.”;

9) paragrahvi 9^2 lõike 8^1 teist lauset täiendatakse pärast sõna ”viivitamata” sõnadega ”, välja arvatud juhul, kui andmete töötlemine on lubatud kolmandale isikule seadusega pandud ülesande täitmiseks”;

10) paragrahvi 9^2 lõige 8^2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(8^2) Politsei- ja Piirivalveamet võib edastada riigi poolt ettevõtlus- ja elamumajanduslaenude tagamiseks asutatud sihtasutusele (edaspidi *sihtasutus*) päringu peale e-residendi

e-identimisvahendi kasutamise õiguse kohta ja selle õiguse menetluses kogutud järgmisi andmeid:
1) e-residendi ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, sugu, kodakondsus ning kontaktandmed;
2) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse ja e-residendi e-identimisvahendi kehtivusaeg;
3) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlemise eesmärk ja plaanitava tegevuse kirjeldus ning taotlemise põhjendus.";

11) paragrahvi 9^2 lõige 8^4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(8^4) Sihtasutus säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 8^2 nimetatud andmeid kuus aastat e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmisest või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest arvates või kuni kõnealuse tunnistuse või õiguse kehtetuks tunnistamiseni.";

12) paragrahvi 9^2 lõige 8^4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(8^4) Sihtasutus säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 8^2 nimetatud andmeid kuus aastat e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest arvates või kuni selle õiguse kehtetuks tunnistamiseni.";

13) paragrahvi 9^2 lõike 9 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"Haldusorgan võib koguda käesolevas seaduses sätestatud menetluses tähtsust omada võivate asjaolude kohta käesoleva seaduse § 15^2 lõikes 3 nimetatud andmeid andmekogust, teiselt avalik-õiguslikke ülesandeid täitvalt asutuselt ja isikult ning eraõiguslikult isikult.";

14) paragrahvi 11^1 pealkirjast jäetakse välja sõnad "**dokumendi väljaandmisel**";

15) paragrahvi 11^1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"(1) Dokumendi väljaandmise ja e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlemise korral kontrollib dokumendi väljaandja või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andja taotleja isikusamasust kehtiva dokumendi ja isikut tõendavate dokumentide andmekogusse ning automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogusse (edaspidi *andmekogu ABIS*) kantud isiku tuvastamise andmete alusel.";

16) paragrahvi 11^1 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõnad ", tuvastab dokumendi" sõnadega "ega e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigust, tuvastab";

17) paragrahvi 11^3 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

18) paragrahvi 11^3 lõikest 4 jäetakse välja sõnad "või Euroopa Liidu liikmesriigi välisesindusele";

19) paragrahvi 12^2 lõige 1^1 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 13 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:
"9) kui dokumendi kasutaja isikusamasust ei ole käesoleva seaduse § 12^1 lõike 2^6 kohaselt kontrollitud kolme kuu jooksul arvates dokumendi kättesaamisest.";

21) paragrahvi 14 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 15 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"**§ 15. Dokumendi väljaandmise, e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise ja nende kehtetuks tunnistamise korraldamine**";

23) paragrahvi 15 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna "väljaandmise" sõnadega "ning e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise";

24) paragrahvi 15 lõiget 4 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:
”9) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse.”;

25) paragrahvi 15 lõike 5 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 15 lõiget 5 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:
”7) kontrollib e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotleja või e-residendi isikusamasust.”;

27) paragrahvi 15 lõikes 6 asendatakse sõnad ”Dokumendi taotlejalt” sõnadega ”Käesolevas seaduses sätestatud menetluses”;

28) paragrahvi 15 lõikes 7 asendatakse sõnad ”Dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavad” sõnadega ”Käesolevas seaduses sätestatud menetluses esitatava foto või näokujutise”;

29) paragrahvi 15^2 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(2) Andmekogu pidamise eesmärk on tagada avalik kord ja riigi julgeolek isiku tuvastamise ja isikusamasuse kontrollimise ning käesolevas seaduses sätestatud menetluse ja sellega seotud andmete, sealhulgas isikuandmete töötlemise kaudu.”;

30) paragrahvi 15^2 lõike 3 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”Andmekogu pidamise eesmärgi ja Euroopa Liidu õigusaktis, välislepingus, seaduses või määruses sätestatud ülesande täitmiseks töödeldakse isiku tuvastamise ja isikusamasuse kontrollimise andmeid ning käesolevas seaduses sätestatud menetluses kogutud isikuandmeid ning sellises menetluses antud haldusakti ja sooritatud toimingu kohta järgmisi andmeid:”;

31) paragrahvi 15^2 lõike 3 punkti 4 täiendatakse pärast sõnu ”biomeetrilised andmed” sõnadega ”ning andmed biomeetriliste andmete võtmise kohta”;

32) paragrahvi 15^2 lõiget 3 täiendatakse punktidega 24^1 ja 24^2 järgmises sõnastuses:
”24^1) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmed;
24^2) e-residendi e-identimisvahendi andmed;”;

33) paragrahvi 15^4 lõikes 1 asendatakse tekstiosa ”käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 sätestatud dokumentide ning diplomaatilise passi väljaandmise menetlustes” sõnadega ”käesolevas seaduses sätestatud menetlustes”;

34) paragrahvi 18^1 täiendatakse lõikega 1^3 järgmises sõnastuses:
”(1^3) Kui dokumendi kasutaja soovib, et tema isikusamasust kontrollitakse käesoleva paragrahvi lõikes 1^1 nimetatud isikusamasuse kontrollpäringu vahendusel, kasutab valitsusasutus, notar, kohtutäitur või pankrotihaldur nimetatud kontrollpäringut.”;

35) paragrahvid 20^1–20^3 tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 20^4 pealkirjas asendatakse sõnad ”**väljaandmise ja kehtivuse kaotamise erisused**” sõnadega ”**väljaandmine ja kehtivuse lõppemine**”;

37) paragrahvi 20^4 lõikes 1 asendatakse sõnad ”digitaalne isikutunnistus on digitaalne isikutunnistus” sõnadega ”digitaalne isikutunnistus on digitaalne dokument”;

38) paragrahvi 20^4 täiendatakse lõikega 3^1 järgmises sõnastuses:
”(3^1) Mobiil-ID vormis digitaalne isikutunnistus ning sellega seotud digitaalset tuvastamist ja digitaalset allkirjastamist võimaldavad sertifikaadid kehtivad kuni viis aastat.”;

39) paragrahvi 20^5 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu ”antakse välja” sõnadega ”vähemalt 18-aastasele”;

40) paragrahvi 20^9 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”(1) E-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandja tuvastab taotleja isiku või kontrollib tema isikusamasust taotlemisel esitatud isikuandmete, sealhulgas biomeetriliste andmete alusel ja välisriigi kehtiva biomeetrilise reisidokumendi andmete alusel ning käesoleva seaduse § 11^1 lõike 1 või 2 kohaselt, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.
(2) Isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks kasutatava välisriigi biomeetrilise reisidokumendi kiibil olevate isikuandmete õigsuses peab olema võimalik veenduda.
(3) E-residendi digitaalse isikutunnistuse väljastamiseks pöördub selle taotleja isiklikult isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks isikutunnistuse väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse.
(4) E-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandja võib selle väärkasutuse ärahoidmiseks ning e-residendi õiguste ja huvide kaitseks nõuda, et e-resident pöörduks isiklikult väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse.”;

41) paragrahv 20^{12} tunnistatakse kehtetuks;

42) seaduse 5^2. peatükk tunnistatakse kehtetuks;

43) paragrahvi 29 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna ”välismaalasele” sõnadega ”ilma tema taotluseta”;

44) seadust täiendatakse 7^1. peatükiga järgmises sõnastuses:

”**7^1. peatükk**

E-RESIDENDI E-IDENTIMISVAHEND

§ 34^4. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus

(1) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse annab Politsei- ja Piirivalveamet vähemalt 18-aastasele välisriigi kodanikule, kellel ei ole käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktis 1 või 1^2 nimetatud kehtivat dokumenti ja kes ei taotle seda e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigusega samal ajal.
(2) E-residendile e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise eesmärk on soodustada Eesti majanduse, teaduse, hariduse või kultuuri arengut, luues võimaluse kasutada e-teenuseid Eesti e-identimisvahendiga.
(3) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus antakse kehtivusajaga kuni kuus aastat.
(4) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlus esitatakse Politsei- ja Piirivalveameti iseteeninduses.
(5) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotleja (edaspidi käesolevas peatükis *taotleja*) ja e-resident on kohustatud võimaldama enda biomeetriliste andmete töötlemist.
(6) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlus jäetakse läbi vaatamata, kui isik keeldub andmast selleks vajalikke andmeid, sealhulgas biomeetrilisi andmeid.
(7) Taotleja on kohustatud tõendama või põhistama selle õiguse andmise aluseks olevaid asjaolusid. Tõendama ja põhistama ei pea neid asjaolusid, mis on haldusorganile teada või on üldtuntud.
(8) Isiku taotluse e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmiseks võib jätta läbi vaatamata, kui varem on keeldutud samale isikule e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmisest või kõnealuse õiguse andmisest ning isik ei tõenda, et asjaolud on muutunud.
(9) E-resident teavitab Politsei- ja Piirivalveametit oma kontaktandmete ning välisriigi biomeetrilise reisidokumendi andmete muutumisest.

§ 34[5]. E-residendi e-identimisvahend

(1) E-residendi e-identimisvahend:

1) vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.08.2014, lk 73–114) artikli 8 lõike 2 punktis c sätestatud kõrgele usaldusväärsuse tasemele;

2) omab kehtivat e-identimise ja e-tehingute usaldusteenuste seaduse 2[1]. peatükis sätestatud otsust e-identimise süsteemi taseme samaväärsuse kohta kõrge usaldusväärsuse tasemega;

3) sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 artiklis 28 sätestatud nõuetele vastavat e-allkirja kvalifitseeritud sertifikaati.

(2) E-residendi e-identimisvahendi kasutuselevõtmise korraldab sihtasutus.

(3) E-residendi e-identimisvahendi võib anda üksnes isikule, kellel on kehtiv kõnealuse vahendi kasutamise õigus.

(4) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigust omaval isikul võib olla üks kõnealune vahend.

(5) Kui e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus lõpeb või tunnistatakse kehtetuks, tunnistatakse kehtetuks ka kõnealune vahend ja sellega seotud sertifikaadid.

§ 34[6]. Isiku tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet tuvastab taotleja isiku või kontrollib taotleja või e-residendi isikusamasust taotlemisel esitatud isikuandmete, sealhulgas biomeetriliste andmete alusel, välisriigi kehtiva biomeetrilise reisidokumendi andmete alusel ja käesoleva seaduse § 11[1] lõike 1 või 2 kohaselt, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.

(2) Isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks kasutatava välisriigi biomeetrilise reisidokumendi kiibil olevate isikuandmete terviklikkuses ja autentsuses peab olema võimalik veenduda kogu e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse kehtivuse ajal.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet võib e-identimisvahendi väärkasutuse ärahoidmiseks ning e-residendi õiguste ja huvide kaitseks nõuda, et taotleja või e-resident pöörduks isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse või Eesti välisesindusse.

§ 34[7]. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmine ja sellest keeldumine

(1) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlus tagastatakse läbi vaatamata, kui taotleja on sellise riigi kodanik, milles on suurem rahapesuoht või terrorismi rahastamise oht või millega Eestil puudub justiits-, julgeoleku- või õiguskaitsealane koostöösuhe, välja arvatud juhul, kui taotlejale kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud erandit.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riikide loetelu ning nende kodanikele e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotlemise ja andmise erandid kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Valdkonna eest vastutav minister kooskõlastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määruse eelnõu Välisministeeriumiga.

(4) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest keeldutakse, kui:

1) isik ohustab avalikku korda või riigi julgeolekut;

2) ei ole täidetud käesolevas seaduses sätestatud tingimused;

3) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigust taotletakse majandustegevuseks ning esineb majandustegevuse keelamise alus või

4) isik ei ole tõsikindlalt tuvastatud või tema isikusamasuses ei ole võimalik veenduda.

(5) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest võib keelduda, kui:

1) esineb viisa või tähtajalise elamisloa andmisest keeldumise või sissesõidukeelu kohaldamise aluseks olev asjaolu;

2) e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmine ei ole kooskõlas käesoleva seaduse § 34[4] lõikes 2 nimetatud eesmärgiga.

§ 34[8]. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse kehtivuse lõppemine

E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus lõpeb:

1) kehtivusaja lõppemise korral;

2) kehtetuks tunnistamise korral;

3) e-residendi surma või surnuks tunnistamise korral või

4) kui isikule ei ole kuue kuu jooksul e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest arvates kõnealust vahendit antud.

§ 34[9]. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse kehtetuks tunnistamine

(1) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus tunnistatakse kehtetuks, kui:

1) e-resident avaldab selleks kirjalikult soovi;

2) kõnealuse vahendi kasutamise õigus on välja antud alusetult;

3) e-residendi isikusamasuses ei ole võimalik veenduda.

(2) Kui e-resident ei ole Politsei- ja Piirivalveametit teavitanud oma e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse aluseks oleva välisriigi biomeetrilise reisidokumendi andmete muutumisest, võib tunnistada kõnealuse õiguse kehtetuks kaks kuud pärast kõnealuse reisidokumendi kehtivuse lõppemist. Kui e-resident esitab Politsei- ja Piirivalveametile uue välisriigi biomeetrilise reisidokumendi andmed, asendab see senist dokumenti.

(3) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse võib tunnistada kehtetuks, kui ilmneb käesoleva seaduse § 34[7] lõike 4 punktis 1 või 3 või lõikes 5 nimetatud keeldumisalus.

(4) Kui pärast e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmist selgub, et kõnealuse õiguse andmise aluseks olevate asjaolude kohta esitati valeandmeid või võltsitud dokumente, on isik kohustatud e-identimisvahendi kasutamise õiguse andja nõudmisel dokumentaalselt tõendama õiguse andmise aluseks olevaid asjaolusid.

(5) Kui isik ei esita määratud tähtaja jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tõendeid, tunnistatakse e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus kehtetuks valeandmete või võltsitud dokumentide esitamise tõttu.

(6) Politsei- ja Piirivalveamet teavitab e-residenti viivitamata tema e-identimisvahendi kasutamise õiguse kehtetuks tunnistamisest.

§ 34[10]. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse menetlusega seotud andmetöötlus

(1) Andmesubjekti õigust tutvuda e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise või kehtetuks tunnistamise menetluse käigus ning pärast otsuse jõustumist asjassepuutuvate dokumentide või toimikuga võib piirata, kui see võib:

1) takistada või kahjustada süüteo tõkestamist, avastamist, menetlemist või karistuse täideviimist;

2) kahjustada teise isiku õigusi ja vabadusi;

3) ohustada Eesti Vabariigi, teise Euroopa Liidu liikmesriigi, Schengeni konventsiooni liikmesriigi või Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmesriigi julgeolekut;

4) ohustada avaliku korra kaitset.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete avaldamise piirangut kohaldatakse järgmistele õigustele:

1) saada teada isikuandmete töötlemisest, sealhulgas sellest, milliseid isikuandmeid töödeldakse, samuti töötlemise viisi, meetodit, eesmärki, õiguslikku alust, ulatust või põhjust;

2) saada teada isikuandmete saajaid ja avaldatavate isikuandmete kategooriaid ning teavet, kas isikuandmed edastatakse välisriigile või rahvusvahelisele organisatsioonile;

3) nõuda isikuandmete töötlemise piiramist;

4) esitada vastuväiteid isikuandmete töötlemise kohta;

5) saada teavet isikuandmetega seotud rikkumise kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete avaldamise piirangut võib kohaldada ka andmete suhtes, mis on saadud välisriigilt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt.

(4) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotluse läbi vaatamata jätmise või läbi vaatamata tagastamise, õiguse andmisest keeldumise või õiguse kehtetuks tunnistamise teates märgitakse haldusmenetluse seaduse § 55 lõikes 4 ja § 57 lõikes 1 sätestatud rekvisiidid ning

käesoleva seaduse § 34^4 lõikes 6 või 8, § 34^7 lõikes 1, 4 või 5 või § 34^9 lõikes 1, 2, 3 või 5 sätestatud alus.
(5) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotluse läbi vaatamata jätmise või läbi vaatamata tagastamise, õiguse andmisest keeldumise või õiguse kehtetuks tunnistamise otsuse peale esitatud vaide lahendamisel ei märgita vaideotsuses neid asjaolusid ega tõendeid, millele vaidlustatav haldusakt tugineb.

§ 34^{11}. Riiklik järelevalve

(1) E-residendi e-identimisvahendi kasutamise üle teostavad riiklikku järelevalvet oma pädevuse piires:
1) Politsei- ja Piirivalveamet;
2) Kaitsepolitseiamet;
3) Rahapesu Andmebüroo;
4) Maksu- ja Tolliamet.
(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korrakaitseorganid on pädevad kohaldama korrakaitseseaduse §-des 30 ja 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid samas seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Kaitsepolitseiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada julgeolekuasutuste seaduses isikuandmete töötlemise kohta sätestatut.
(3) Rahapesu Andmebüroo võib töödelda e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise menetluses kogutud andmeid ning kõnealuse vahendi kasutamise andmeid, et täita rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 54 lõike 1 punktis 1 sätestatud ülesannet.
(4) Kui muu haldusorgan või teenuseosutaja on oma ülesandeid täites kogunud teavet, mis võib olla e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse kehtetuks tunnistamise aluseks, on haldusorgan või teenuseosutaja kohustatud edastama selle teabe Politsei- ja Piirivalveametile.

§ 34^{12}. E-residendile teenuse osutamine

(1) Avalik-õigusliku või eraõigusliku teenuse osutaja võib otsustada e-residendile e-identimisvahendiga teenuse osutamise või sellest keeldumise, piirata teenuse osutamist või kättesaadavust nii teenuse sisu, ulatuse kui ka juurdepääsuvõimalusega isikute arvu poolest või kehtestada teenusele juurdepääsu saamiseks lisanõudeid, sealhulgas nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist või isiklikku pöördumist teenuse osutaja asukohta.
(2) Avalik-õigusliku teenuse osutaja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piiranguid seada järgmistel juhtudel:
1) e-residendi e-identimisvahendi eesmärgipärase kasutamise tagamiseks, sealhulgas õigusrikkumise ärahoidmiseks;
2) teenuse toimimise või turvalise kasutamise tagamiseks.
(3) Kui avalik-õigusliku teenuse osutamine seisneb eelkõige andmekogusse andmete esitamises või andmekogu andmete töötlemises, kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangud andmekogu vastutav töötleja.
(4) Kui avalik-õigusliku teenuse osutamine on laiem kui andmekogusse andmete esitamine või andmekogu andmete töötlemine, kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangud teenuse osutamiseks pädeva asutuse juht või tema volitatud isik.”;

45) paragrahvi 38 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:
”(5) Kuni 2028. aasta 29. veebruarini väljaantud e-residendi digitaalne isikutunnistus kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni. E-residendi digitaalse isikutunnistuse kehtivuse ajal võib e-resident omada ka e-residendi e-identimisvahendit.
(6) Kuni 2028. aasta 29. veebruarini väljaantud e-residendi digitaalsele isikutunnistusele kohaldatakse käesoleva seaduse kuni 2028. aasta 29. veebruarini kehtinud redaktsiooni.”;

46) seadust täiendatakse §-ga 39^1 järgmises sõnastuses:
”**§ 39^1. Käesoleva seaduse § 9^2 lõike 8^2 punktide 1 ja 2 rakendamine**
Kuni 2028. aasta 29. veebruarini väljaantud e-residendi digitaalsele isikutunnistusele kohaldatakse selle kehtivusaja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni käesoleva seaduse § 9^2 lõike 8^2 punktide 1 ja 2 kuni 2028. aasta 29. veebruarini kehtinud redaktsiooni.”.

§ 2. Konsulaarseaduse muutmine

Konsulaarseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 26 lõikes 2 asendatakse tekstiosa ”§ 48 lõikes 2” tekstiosaga ”§-s 48^1”;

2) paragrahvi 27^1 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahv 48 tunnistatakse kehtetuks;

4) seadust täiendatakse §-ga 48^1 järgmises sõnastuses:
”**§ 48^1. E-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotleja ja e-residendi isikusamasuse kontrollimine**
Konsulaarametnik kontrollib e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse taotleja või e-residendi isikusamasust.”.

§ 3. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 29 punkt 26^4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”26^4) Politsei- ja Piirivalveametile isikut tõendavate dokumentide seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks, sealhulgas e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmiseks, selle andmisest keeldumiseks või selle kehtetuks tunnistamiseks, samuti ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrarikkumise kõrvaldamiseks;”;

2) paragrahvi 59 täiendatakse lõikega 1^3 järgmises sõnastuses:
”(1^3) Maksuhalduril on õigus töödelda maksuseaduste, maksualase teabevahetuse seaduse ja käesoleva seaduse rikkumise ohu hindamiseks ja analüüsiks, maksumenetluses tõendina ning rahvusvahelise ametiabi osutamiseks andmeid, mis on talle teatavaks saanud või tema valdusesse jõudnud isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel e-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise üle teostatud riikliku järelevalve käigus.”;

3) paragrahvi 59 lõiget 1^3 täiendatakse pärast sõna ”kasutamise” sõnadega ”või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise”;

4) paragrahvi 59 lõikest 1^3 jäetakse välja sõnad ”e-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise või”.

§ 4. Meresõiduohutuse seaduse § 20 lõike 5^1 punkti 2 muutmine

Meresõiduohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 20 lõike 5^1 punkti 2 täiendatakse pärast sõna ”isikutunnistus” sõnadega ”või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus”;

2) paragrahvi 20 lõike 5^1 punktist 2 jäetakse välja sõnad ”e-residendi digitaalne isikutunnistus või”.

§ 5. Notariaadiseaduse § 16 täiendamine

Notariaadiseaduse § 16 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:
”(7) Kaugtõestamise teel notari ametitoimingus osaleva isiku fotot ning tema isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks vajalikke andmeid säilitatakse 10 aastat.”.

§ 6. Perekonnaseisutoimingute seaduse § 51 lõike 1^2 muutmine

Perekonnaseisutoimingute seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 51 lõiget 1^2 täiendatakse pärast sõna ”isikutunnistus” sõnadega ”või e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õigus”;

2) paragrahvi 51 lõikest 1^2 jäetakse välja sõnad ”e-residendi digitaalne isikutunnistus või”.

§ 7. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmine

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 31 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna ”isikutunnistust” sõnadega ”või e-residendi e-identimisvahendit”;

2) paragrahvi 31 lõikest 4 jäetakse välja sõnad ”e-residendi digitaalset isikutunnistust või”;

3) paragrahvi 43 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 43 lõiget 2 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:
”3) kui isiku e-residendi e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmisest keeldutakse või õigus tunnistatakse kehtetuks isikut tõendavate dokumentide seaduse § 34^7 lõikes 4 või 5 või § 34^9 lõikes 3 sätestatud alusel.”;

5) paragrahvi 60 lõikes 5^1 asendatakse sõnad ”digitaalse isikutunnistuse väljaandmise, kehtivuse peatamise” sõnadega ”e-identimisvahendi kasutamise õiguse andmise”.

§ 8. Rahvastikuregistri seaduse § 22 lõike 1 punkti 9 muutmine

Rahvastikuregistri seaduse § 22 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
”9) teade e-residentsuse kohta;”.

§ 9. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15^1 punktis 1 ja § 272 lõikes 6 asendatakse sõnad ”digitaalse isikutunnistuse väljaandmise” sõnadega ”e-identimisvahendi kasutamise õiguse”;

2) paragrahvi 38 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 272^1 esimesest lausest jäetakse välja sõnad ”ja välisesinduses 35 eurot” ning paragrahvist jäetakse välja teine lause.

§ 10. Tõestamisseaduse § 10 täiendamine

Tõestamisseaduse § 10 täiendatakse lõigetega 2^1 ja 2^2 järgmises sõnastuses:
"(2^1) Kaugtõestamise korral võib notar isikusamasuse kontrollimiseks teha tehingus osalejast foto ja võrrelda seda isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogusse kantud foto või näokujutisega.
(2^2) Käesoleva paragrahvi lõike 2^1 kohasele isikusamasuse kontrollimisele kohaldatakse isikut tõendavate dokumentide seaduse § 15^5 lõigetes 1–3 ja 7 sätestatut.".

§ 11. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 5, 9, 17–20, 31, 36, 37, 39–41 ja 43 ning § 3 punkt 2 jõustuvad 2027. aasta 2. märtsil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1–4, 6–8, 10, 11, 13–16, 21–24, 26–30, 32–35, 38, 42 ja 44–46, § 2 punkt 4, § 3 punktid 1 ja 3, § 4 punkt 1, § 6 punkt 1, § 7 punktid 1, 4 ja 5, § 8 ning § 9 punktid 1 ja 2 jõustuvad 2028. aasta 1. märtsil.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punkt 25 ning § 2 punktid 1 ja 3 jõustuvad 2028. aasta 1. septembril.

(4) Käesoleva seaduse § 2 punkt 2 ja § 9 punkt 3 jõustuvad 2030. aasta 15. novembril.

(5) Käesoleva seaduse § 3 punkt 4, § 4 punkt 2, § 6 punkt 2 ning § 7 punktid 2 ja 3 jõustuvad 2033. aasta 1. märtsil.

(6) Käesoleva seaduse § 1 punkt 12 jõustub 2034. aasta 1. märtsil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 28. oktoober 2026